

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Sözlük hazırlamanın en güç yanı sözcükleri anlam kayganlığından kurtarma, onları belli bir yere oturtmadır. Bu da ancak Samuel Butler'in dediği gibi onların belirsiz yanlarını söz duvarlarıyla kuşatmakla gerçekleştirilebilir.

Bu cümledeki altı çizili sözle, sözcüklere yönelik olarak ne yapıldığı anlatılmıştır?

- A) Tanımsal sınırlar koyulduğu
B) Birbirlerinden etkilenişlerinin gösterildiği
C) Çağrışımsal değerlerinin belirtildiği
D) Zenginleştirme yollarının açıklandığı
E) Kullanım sıklığının yansıtıldığı

2. Bazı insanlar yapabileceklerinin farkında olmadan, sürekli bir özgüven eksikliği içinde yaşarlar. Bazıları da abartılı bir özgüvenle, hayatta her şeyi başarabileceklerine, her alanda en iyi olduklarına inandırırılar kendilerini. Oysa insan kendisine içbükey veya dışbükey aynada değil, düz aynada bakmalıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın kendisine güvenerek başladığı her işte başarılı olması mümkündür.
B) İnsan, her alanda kendisinden daha üstün birilerinin olabileceğini unutmamalıdır.
C) Yaşamda mutlu olmak için olumsuzluklar karşısında direnmeli, önüne çıkan engelleri sabırla aşmaya çalışmalıdır.
D) İnsan, yeteneklerinin sınırlarını gerçekçi bir tutumla belirlemeli, kendisini tarafsız bir gözle değerlendirmelidir.
E) İnsanlar, hayattaki olumsuz durumları da olumlu durumlardaki gibi olgunlukla karşılamalıdır.

3. L. Frank Baum, bu dünyadan geçerken öyle derin

izler bıraktı ki yaşamının değerini milyonlarca kez

kanıtlamış oldu. Bu ölümsüz yazarın eli değdiği anda

çocuk edebiyatı yeşermeye başladı.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. 2011'in sonuna doğru gösterime giren bu film, geleneksel sinemanın kullandığı tekniklere bağlı kalmadan, bir hayatta kalma savaşımını insanda yoğunlaşarak anlatıyor.

Bu cümleden söz konusu filmle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Belirli bir izleyici kitlesine seslenmek amaçlanmıştır.
B) Yeni çekim yöntemlerine başvurulmuştur.
C) Bugüne değin beyaz perdeye taşınmamış bir sorun işlenmiştir.
D) Oyuncuların gösterdiği başarıyla çok boyutlu bir yapı kazanmıştır.
E) Yılın çok izlenen filmleri arasında yerini almıştır.

5. Klasik eserleri okumaya en çok, kendi yazdıklarını tekrar ettiğini hissettiğim zamanlarda ihtiyaç duyarım.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Kimi eserlerin her dönemde okunurluğunu sürdürdüğü bilinir.
- B) Bir yazarın, okuduklarından etkilenmeden yazması mümkün değildir.
- C) Her eser, başka metinlerden alınan parçalarla renklenmiş bir tablodur.
- D) Yazar, benzer ürünler ortaya koymaktan kaçınmak istiyorsa yazdıklarını ara sıra gözden geçirmelidir.
- E) Çağını aşmış eserleri okuma, yaratıcılığı besleyen bir etkinliktir.

6. Bir gazeteci, söyleşi yaptığı kişinin rahatsız olabileceği bir soruyu, kendisiyle soru arasına mesafe koyarak üçüncü kişilerin ağzından sormalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilkeye dikkat edilerek hazırlanmış bir sorudur?

- A) Çok önemli iki ödül almasına rağmen son romanınızın çok satılmamasının nedeni ne olabilir?
- B) Bazı eleştirmenler son romanınızın bazı bölümlerinin bir Alman yazarın romanından alındığını iddia ediyor, bu konuda ne düşünüyorsunuz?
- C) Eserlerinizde soyut konuları ele alışınızın okuyucuyu yorduğunu düşünüyor musunuz?
- D) Bazı yazarlarımızın dediği gibi "Keşke yayımlamasaydım!" diye düşündüğünüz yazılarınız oldu mu?
- E) Eserlerinizde aynı konuyu işleyip durmaktan kurtulamamanızı neye bağlıyorsunuz?

7. Şiir, yalnızca acıları, yoksunlukları, mutsuzlukları dile getirmemelidir. ----?

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

- A) Gerçekte de sevinçle hüznün, ölümle yaşam yan yana karşımıza çıkmaz mı
- B) Türk halk müziğinde uzun havalardan sonra oyun havalara geçilmez mi
- C) Okuyucunun şiirden alacağı hazzı sınırlamaya gerek var mı
- D) Günümüzde insan yaşamının trajik yönlerini yansıtan eserler de ilgi çekmiyor mu
- E) Şiir okuyucusunu karamsarlığa itmenin bir anlamı var mı

8. (I) Antakya'daki kazılarda Geç Hitit Dönemi'ne ait olduğu düşünülen kalıntılar ortaya çıkarıldı. (II) Buluntular arasında eşsiz, anıtsal boyutlarda bir insan figürüyle kabartmalı bir sütun altlığı yer alıyor. (III) Bazalttan yapılan her iki eserin de kaleye girişi sağlayan yapı kompleksi boyunca uzanan, yüzeyi taş döşeli koridorun altına gömüldüğü düşünülüyor. (IV) Bel hizasının hemen üstünden baş kısmına kadar olan yüksekliği 1,5 metreye ulaşan figür, dik duran bir insanı canlandırıyor. (V) Toplam boyu, büyük olasılıkla 3,5-4 metreyi bulan sakallı erkek figürünün, gözleri siyah ve beyaz taşlardan yapılmış.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde betimleyici ögelere yer verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. (I) Şiirleri çeşitli dergilerde yayımlanan bir şairimiz...
 (II) İkinci kitabıyla tekrar okuyucunun karşısında.
 (III) Açık ve yalın anlatımlı, kısa dizelerden oluşan şiirlere imza atmış. (IV) Sanatçının bu kitabındaki tüm şiirleri yine okuyucunun duyumsama ve düşünme yetilerini harekete geçiriyor. (V) Şair, şiirleriyle okuyucuyu kimi zaman yoğun karanlıkların içine, kimi zaman da aydınlık gündüzlere götürüyor.

Bir şairden ve şiirlerinden söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, okurların beğenisini kazandığı üzerinde duruluyor.
 B) II. cümlede, kimi ürünlerini bir araya topladığı belirtiliyor.
 C) III. cümlede, şiirlerinin dil ve biçim özellikleri dile getiriliyor.
 D) IV. cümlede, işlev yönünden önceki şiirleriyle benzerliği olduğu sezdiriliyor.
 E) V. cümlede, şiirlerde birbirine karşıt durumların işlendiğinden söz ediliyor.

10. (I) ABD'li bilgisayar uzmanı Scott Fahlman tarafından bulunan ve *İnternet*'in vazgeçilmezlerinden olan gülen surat (smiley) tam 30 yaşında. (II) Fahlman, duyguların yazı dilinde ifade edilmesini kolaylaştırmak için iki nokta ve parantez işaretlerini kullanarak bir ifade oluşturdu. (III) Bu "gülen surat"ı ilk olarak üniversitenin e-posta listesine yolladığı bir notta kullandı. (IV) Fahlman, öğrencilere ve çalışma arkadaşlarına şöyle yazdı: "Şaka yaptığınızı belirtmek için şunu kullanmayı öneriyorum: :-)" (V) Kısa zamanda kabul gören bu mutluluk ifadesini bugün *İnternet*'te yazışırken sıklıkla kullanıyoruz. (VI) Mutluluğumuzu artık bununla ifade ediyoruz.

Gülen suratın (smiley) anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, kaç yıl önce ortaya çıktığı açıklanmıştır.
 B) II. cümlede, yeniliğin hangi amaçla ortaya konduğu belirtilmiştir.
 C) IV. cümlede, önerisini kimlerle paylaştığı dile getirilmiştir.
 D) V. cümlede, bir saptama yapılmıştır.
 E) VI. cümlede, işleviyle ilgili bir değişiklikten söz edilmiştir.

11.

- I. Hepimiz onu çocukça hareketlerine karşın çok severdik.
 II. Anlatacaklarımı güzelce dinle de ondan sonra işini yapmaya başla.
 III. Daha önceki çalışmalarını incelemedikleri sürece iyi bir proje hazırlamaları imkânsız görünüyor.
 IV. Alfabetinin zorluğu, Japonca öğrenmeyi güçleştiren bir etken.
 V. Konuyla ilgili genişçe bir rapor hazırlayıp önümüze getirmişti.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) I. ve III. B) I. ve V. C) II. ve III.
 D) II. ve V. E) IV. ve V.

12. Yeşil, upuzun kavaklıklar geride kalıyor. Uzaktan,
I

kaleye sırtını dayayan kocamış konaklar,
II

çıplak, boz renkli tepeler görünüyor.
III

Konak balkonlarının korkulukları, Doğu masallarından
IV

ödünç alınmışçasına büyüleyici. Renkler her ayrıntıyı
V

belirginleştiriyor sanki; ağaçlar yeşil, şehir kahve, kale siyah.

Bu parçadaki altı çizili tamlamalardan hangisi, tür bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Eskiden ülkelerin zenginliğinin ölçütü, sahip olunan toprak ve doğal kaynakların miktarıydı; zenginleşmenin yolu, daha geniş topraklara hükmetmekten geçiyordu. 20. yüzyılın ikinci yarısında bilimsel araştırmalara ağırlık verilmesiyle bu anlayış değişti, bilgi üretimi önem kazandı.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ulama D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü türemesi

14. (I) Almanya'nın Berlin kentinde bir kooperatif "Devrilen Ağaçlardan Halk Kitaplığı Yapma Kampanyası" başlattı. (II) Bu kampanyaya katılmak isteyenler, fırtınadan veya yağmurdan devrilen ağaçların gövdelerini raf şeklinde oyup bunları kaldırımlara yerleştiriyorlar. (III) Raflara, takas edilecek kitapları koyuyorlar. (IV) Berlin halkı da içlerinden okumak istediklerini alıp yerine kendi kitaplarından birini bırakıyor. (V) Bu, "Eğitim İçin Sürdürülebilir Gelişme Projesi"nin bir parçası olarak devlet tarafından desteklenen bir kampanyadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, içinde belirtisiz nesne olan bir fiil cümlesidir.
B) II. cümle, özne ve yüklemden oluşan kurallı bir cümledir.
C) III. cümle, nesnesi sıfat tamlaması olan birleşik bir cümledir.
D) IV. cümle, içinde isim tamlaması bulunan olumlu bir cümledir.
E) V. cümle, yüklemi ek eylemle çekimlenmiş bir cümledir.

15. "Rüyaları gerçekleştirmenin yolu, uyanıvermektir uykulardan." demiş bir düşünür. Öyleyse ne duruyoruz, hemen silkinip kalkalım yumuşak yataklarımızdan!

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tezlik fiili
B) Zarf-fiil
C) Sıfat-fiil
D) İstek kipiyle çekimlenmiş fiil
E) Şimdiki zamanla çekimlenmiş fiil

16. Eserlerinde kullandığı özgün biçimler ve canlı renklerle, değişimin birey üzerindeki etkilerini yansıtıyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çatısı bakımından etkindir.
B) Nesne, isim tamlamasından oluşmaktadır.
C) Fiilden isim yapma eki almış sözcük vardır.
D) Bulunma durumu eki almış sözcük vardır.
E) İyelik eki alan sözcük yoktur.

17.

Fast-fooda karşı hâlâ direnen ^I, her zaman sevilerek

yenen yiyeceklerden biridir balık ekmek. Denizin

kirlenmediği ^{II}, balığın bol ve ucuz olduğu ^{III}, Boğaz'dan

çıkan palamutların kasaları doldurduğu eski zamanlarda

balık ekmek satıcıları ^{IV}, yalnızca kıyıya yanaştırılmış

sandallarda değil, mahalle meydanlarında ^V, futbol

maçlarının olduğu günlerde stadyumların kapılarında da

görülürdü.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden (,) hangisi, diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. *Kaplumbağalar*, roman kişileri ve kullanılan dil

bakımından Fakir Baykurt'un, aynı zamanda köy

edebiyatının başyapıtlarından ^I biri olarak okunmalıdır.

Kahramanların gerçekliğinin yanısıra, dilleri de ^{II III}

kişiliklerini adım adım oluşturan yetkinliktedir. ^{IV} Ayrıca,

çok sayıda romanı ve öykü kitabı yayımlanmış

herhangi bir yazarı, *Kaplumbağalar* gibi bir roman bile ^V

ölümsüzleştirebilir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Diller yeşerdikleri kültürle büyüyor, onunla zenginleşiyor.

Öyleki ^I dillerin ölümüyle kültürler de ^{II} yitip gidiyor ve

bu yok oluş ^{III} yalnızca o dili konuşan insanları değil,

dünyayı da etkiliyor. Her on dört ^{IV} günde bir içlerinden

biri daha sessizliğe doğru uğurlanan diller, dünya

mozağının ^V bir parçasını da beraberinde götürüyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Kurallara uymamakta ısrar ediyorsun.
- B) Bu davranışımı tehdit olarak algıladığını belirtiyorsun.
- C) Yaptıklarınla herkesi şaşırtmaya devam ediyorsun.
- D) Bu sözlerinle beni sinirlendirmek için çalışıyorsun.
- E) Sorduğun sorularla konuyu başka bir yere çekmeye çalışıyorsun.

21. (I) İngiliz şairi Browning; sayfa sayfa, her kelimesini ayrı ayrı inceleyerek sözlük okurmuş. (II) Sözlükte öğütler, eğlendirici şeyler de bulurmuş. (III) Hatta bu çalışmaya romantik bir yön de katar, ay ışığında oturup bir bir çevirmiş sözlüğün sayfalarını. (IV) Bizde sözlükler, kütüphanelerin en kuytu köşelerinde uyuklayarak ömür tüketir. (V) Günler ve geceler boyu "Bilinmeyen bir kelime çıksın da hatırlanalım." diye dua ederler âdeta. (VI) Sözcüklerin bu uzun ve sessiz bekleyişleri iki kapak arasında geçer.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

22. Dünyanın yedi harikası olur da üç kıtada yüzyıllarca hüküm sürmüş, altı yüzyılı aşan varlığından geriye olağanüstü bir kültür hazinesi bırakmış Osmanlının yedi harikası olmaz mı? Gerçi tarihçiler, sanat tarihçileri ve mimarlar varken en önemli yedi Osmanlı eserinin hangileri olduğuna ben karar verecek değilim. Ancak okuduklarımdan ve gördüklerimden hareketle tamamen kişisel bir beğeni listesi oluşturmamın önünde bir engel yok sanırım. İşte benden Osmanlının yedi harikası: Süleymaniye Külliyesi, Selimiye Camisi, Mostar Köprüsü, Mağlova Kemerli, Kavalalı Mehmet Ali Paşa Camisi, Kubbetü's-Sahra, Hamidiye Çarşısı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Tanımlamadan yararlanma
- E) Kanıtlayıcı veriler kullanma

23. Yağmur yağarken gök gürlerse hiç korkmam. Ses olsun yeter ki. Kuşlar ötüşerek uçuşsun gökyüzünde. Çaylar şekerli olsun ki kaşıklar şıkır şıkır sesler çıkarsın. Konuşulacak bir şeyler olsun. Dost olsun, arkadaş olsun; teyzeler, amcalar olsun. Evrenin boşluğuna bırakırken kendimizi, avuçlarımızda sımsıcak kalbimiz olsun... Olsun, her şey olsun ama sessizlik olmasın.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nesnel bir anlatımdan yararlanma
- B) Birden fazla duyuya seslenme
- C) Pekiştirmeye başvurma
- D) Yinelemelere yer verme
- E) Devrik cümleye yer verme

24. Motorun burnu kıyıya dönük. Çok çok yirmisini yeni geçmiş gösteren görevli, binme sırası gelene elini uzatıyor. Genç erkekler, ellerini vermeden atlıyorlar. Yardıma gereksinimi olmadığını düşünen orta yaşlılar da... Kadınların çoğu uzatıyor elini. Kolunu hızla yukarı kaldırıp tuttuğu eli bırakıyor görevli, hemen bir arkadakine uzanıyor. Yardımsız binenler, onun yanından atlayıyorlar. O zaman elini geri çekip bir sonrakine uzatıyor görevli. Omzunu kastediği, gücünü koluna, bileğine topladığı anlaşılıyor yüzünden. Kimsenin yüzüne bakmadan yapıyor bunları sanki.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
- B) Tahmin söz konusudur.
- C) Öznellik ağır basmaktadır.
- D) Farklı cümle türleri kullanılmıştır.
- E) I. kişili anlatım kullanılmıştır.

25. Uçsuz bucaksız bir dünyadır edebiyat. Ne kadar çok örnek incelersek inceleyelim yine de yaptığımız, okyanusta bir damla gibidir. Nicelik ve nitelik bakımından sonsuz sayıda biricik eserle bezenmiştir bu uzay. Bunun için, Türk edebiyatındaki birkaç şiire veya romana bakarak bu edebiyata ilişkin kapsamlı saptamalar yapmak mümkün değildir.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Etkilendikleri eserleri ölçüt alarak sanatçıları değerlendirmesi
- B) Halit Ziya'nın romanlarından hareketle Türk romanını tarihsel açıdan ele alması
- C) Aşk kavramının Türk şiirindeki yerini, İslamiyet'ten önceki dönemden günümüze değin bütünüyle incelemesi
- D) Batı etkisindeki Türk edebiyatını Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinden başlatarak incelemesi
- E) "Şiirimizde vatan" konulu çalışmasını, Namık Kemal'in bütün şiirlerini inceleyerek oluşturması

26. Gombrich, "Sanat ve Bilim" başlıklı incelemesinde, sürekli soru sormayı ve sordurmayı bilimsel tutumun doğal bir gereği sayar. Soru sorulmadan yapılan sanat eğitiminin, kendini yinelenmeye yol açabileceğinden söz eder. Ünlü sanat kuramcısına göre, sanat alanındaki bilimsel çalışmalar, yapılmış yineleyerek değil, sanata özgü olan bir tür serüven ruhundan, "bilinmeze adım atabilme ruhundan" kendine yeni besin kaynakları bulabilir. Buna karşılık sanatçıya da sanatta cesaretin her şey demek olmadığını ancak eleştirel bir tutuma eşlik eden cesaretin kişiyi gerçek başarıya götürebileceğini öğretebilir.

Bu parçada, sanat alanındaki bilimsel çalışmalarda aşağıdakilerden hangisi önerilmektedir?

- A) Yenilikler ortaya koymak ve irdeleyerek çalışmak
- B) Daha önceki bilimsel araştırmaları rehber edinmek
- C) Sanatçının, ileriye yönelik girişimlerini desteklemek
- D) Sıra dışı konularda yazılmış eserlere gereken değeri vermek
- E) İyi eserle yetersiz eserin farkını tarafsız biçimde ortaya koymak

27. “Edebiyat dergilerinde sevmediğin, sıkılarak okuduğun yazılar hangisidir?” diye sorsalar hiç düşünmeden, “Belli bir şiir kitabı üzerine yazılmış tanıtım yazılarıdır.” derim. Sorun belki de bendedir ama bu tür yazıların neye göre yazıldığını anlayamıyorum. Tanıtımı yapan iyi niyetli yazar, genellikle ilgili şairin söz konusu kitabındaki dizelerden esinle bir şeyleri duyumsatmaya, şairin şiir dünyasına kendisi ile birlikte katılmaya çağırır bizi. Kendince eklemeler de yapar o şiirlerde oluşturulmaya çabalanan etkileyici havaya. Ama söz konusu kitap, okurca önceden okunmadığı, belki de tanıtıcı üzerine aldığı işi gerektiği gibi yapmadığı için kitaba yönelik ilgi oluşturulamaz çoğu zaman. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bu yazılarda şairi, şiir yazmaya yönlendiren etkenler üzerinde de durulmalıdır
- B) Bu nedenle okuyucunun şiir bilgisini zenginleştirecek açıklamalara yer verilmelidir
- C) Oysa tanıtma yazıları şiire dönük olmayan sorunlarla şişirildiği için ilginçliğini yitirir
- D) Edebiyat dergilerinde tanıtım yazılarına az yer verilmesi kitaplara duyulan ilgiyi azaltmaktadır
- E) Böylece okuyana eziyet eden, onu yoran, anlamsız ve sıkıcı bir metin ortaya çıkar

28. Bir sabah işinize giderken kırmızı ışıkta durdunuz ve aracınızı tekrar çalıştıramadınız. Her insanın başına gelebilecek bu sıradan olay için iki ayrı olasılığı düşünelim. Birinci olasılıkta arkadaki araçların şoförleri kızgınlıkla kornaya basıyor, siz de bir kazaya yol açmamak için kan ter içinde bu durumdan kurtulmaya çalışıyorsunuz. İkinci olasılıkta, arkanızdaki araçtan inen bir taksi şoförü, bekleyen araçlara işaret ederek onların yan şeritten devam etmelerini sağlıyor. Araçlar sakince geçtikten sonra yanınıza geliyor, birkaç yayayla birlikte aracınızın yol kenarına çekilmesine yardımcı oluyor. Ne siz ne de bir başkası gergin ve telaşlı. İşte bu örnekte olduğu gibi bir toplumun gelişmişlik düzeyini belirleyen asıl şey, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sorunlara pratik çözümler bulmaktır
- B) başka insanları zor duruma düşürmemektir
- C) yaptığımız hatanın sonucunu üstlenebilmektir
- D) insanlar arasındaki iletişim biçimidir
- E) kurallara uyarak sorunları ortadan kaldırmaktır

29. Mutlu değil, yalnız ve tedirgindir. Kafasını meşgul eden bir şeyler vardır daima. Her zaman eşikte yani ne bu tarafta ne öbür tarafta olduğu için katmerlenir ızdırır. Uzun uzun konuşmalar hoşuna gitmez. Zira her insan onu anlamayacaktır. Kendisiyle kavga ederek kendisini caddelere, bulvarlara, pasajlara atar. Telaş içinde koştururan insanları, onların zamanın peşinden koşuşlarını alaycı bir bakışla seyrederek. Seyretmek, onun için dünyadaki en güzel iştir.

Kahramanından böyle söz edilen bir roman, aşağıdakilerden hangisini anlatıyor olabilir?

- A) Yaşanmışlık duygusu uyandırır diye insanların arasına karışan, hayatın içinden parçalar toplayan gözlemci bir yazarı
- B) Sürekli sorgulayan, söylediklerine bir anlam verilemeyen, anlaşılması güç, özgür ruhlu, sıra dışı bir adamın dünyasını
- C) Hayatının son günlerini yaşadığını düşünen, geçmişle hesaplaşması bitmemiş mutsuz bir ihtiyarı
- D) Rahat bir yaşam sürebilmek için yurt dışına gitmiş, metropollerin uçsuz bucaksız kalabalığında özünü kaybetmiş bir gurbetçiyi
- E) Hayatı sadece çalışmak üzerine kurulmuş ve ömrü hafta sonu tatillerini beklemekle yitip giden bir memuru

30. Sera gazlarının sivilaşarak okyanuslara karışmasıyla okyanuslardaki asit oranının gittikçe arttığı belirtiliyor. 1751 yılındaki tahminî okyanus yüzeyi pH'sinin 8,25 ve 2004 yılında ölçülen değeri 8,14 olduğu, 2100 yılında ise 7,85 olacağı tahmin ediliyor. Peki bu, sudaki hayatı nasıl etkileyecek? Uzmanlar, asitleşen okyanuslardaki balıkların, tehlikeli seslere karşı kayıtsız kalacağını belirtiyor. Özellikle genç balıkların korkutucu sestən uzaklaşma içgüdüsünün sekteye uğrayacağı vurgulanıyor. Yapılan bir çalışmada, gittikçe asitleşen okyanus suyunun kimyasal yapısına benzer yapıya sahip bir ortamda yetiştirilen genç palyaço balığının, okyanusa yerleştirilen, sesler yayan bir hoparlöre doğru kayıtsızca yüzdüğü gözlemlendi.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Asit oranı yüksek okyanus suları, deniz canlılarında fiziksel değişime neden olur.
- B) Palyaço balığı, sese duyarlılık bakımından deniz canlıları içinde en zayıf olanıdır.
- C) Asit oranı yüksek okyanus suyu, balıkların ses algılama yeteneklerini dolayısıyla savunma reflekslerini olumsuz yönde etkilemektedir.
- D) Sera gazları, atmosfere zarar verdiği gibi okyanuslara karışarak deniz canlılarını da zehirlemektedir.
- E) Her balığın vücut yapısının, yaşadığı ortama göre şekillendiği ileri sürülmektedir.

31. Özellikle ilgi duyduğum için sinema konusu üzerine çok düşünürüm. Bana göre, birisi bir ürün ortaya koyuyorsa ilk koşul ürünün teknik açıdan başarılı olmasıdır. Ancak ondan sonra ürünün sanat açısından iyi mi, kötü mü olduğu tartışılabilir.

Bu parçadaki düşünceye en yakın görüş aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yayımlanan romanlardan zaman ayırabildiklerimi ilk on sayfasına kadar okuyor, onları üç ana özellik olan dil, anlatım ve zaman bakımından değerlendiriyorum. Olmamışsa devamını okuma gereği duymuyorum.
- B) Her kuşak, edebiyatı biraz daha çağdaşlaştırmıştır. Çünkü dünya değişirken edebiyat da değişir. Buna ayak uydurabilmek gerekir.
- C) Bir dönemin sanatçıları güçlüyse oluşturdukları ürünler de yankı uyandırır, eleştirmenlerin süzgecinden geçerek edebiyat tarihindeki yerlerini alırlar.
- D) Yazmaktan başka hiçbir şey düşünmedim ve kendimi geliştirmekten başka bir amacım olmadı hiç. Bu kadar çok ödül almamı buna borçluyum.
- E) Yazmaya yeni başlayan bir insanın, beğendiği sanatçılara kurgu bakımından öykünmesi çok doğaldır. Önemli olan, yazdıklarının içerik bakımından yenilikler taşımasıdır.

32. *Bayan Jean Brodie'nin Baharı* adlı romanın kahramanı Bayan Brodie, İskoçya'nın ıslak, puslu, eski ve soylu şehri Edinburg'ta bir kız okulunda öğretmendir. En güzel ve en verimli yıllarını, seçtiği bir grup kız öğrenciye adanarak onları hem dönemin hem de okuldaki diğer öğretmenlerin anlayışından farklı bir pedagojik anlayışla eğitmeye çalışmaktadır. Sınıfını sık sık bir ağacın altına götürür, burada ders işlediklerinin düşünülmesini sağlayacak şekilde kızların kitaplarını ellerinde tutmalarını isteyen, tarih anlatması gerekirken önceki yaz yaptığı Mısır gezisini anlatan, bazen nişanlısından bahseden, bazen de kentin yoksul semtlerini tanıtan, sanatsal etkinlikleri izlemelerini sağlayan geziler düzenleyen genç bir öğretmendir Bayan Brodie.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, sözü edilen öğretmenin bir özelliği olamaz?

- A) Eğitimde kendine özgü yöntemler kullanan
- B) Yaşamdaki kimi olguların anlatılarak değil görülüp yaşanarak öğrenileceğini düşünen
- C) Yaşam gerçeklerinin farkında olan
- D) Kendi yaşadığı olumsuzluklardan öğrencilerin ders çıkarmasını bekleyen
- E) Öğretimin farklı ortamlarda sürdürülmesi gerektiğini düşünen

33. Okumayı; televizyon izlemek, futbol oynamak gibi boş zamanları dolduran eğlendirici bir iş olarak değerlendirenlere söyleyecek sözüm yok. Onları okuma değil, oyalanmadır. Modaya uymak için raflarına çok satan kitapları dizilenlerin yaptığı da aynı şeydir. Oysa her kitap bir okyanustur. Ben okyanusun kıyısında gezinti yapmak yerine küçük teknesiyle dalgalar arasında boğuşan gerçek okuyucunun peşindeyim.

Böyle diyen bir yazardan aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Romanın, öykünün, denemenin labirentlerinde dolaşmayan okuyucu, sanatçının dünyasını tanıyamaz.
- B) Yazar, eseriyle okuyucusunu düşüncenin derinliklerine taşımaya çalışır.
- C) Okurken yorulmayı göze alan okuyucu olmak gerekir.
- D) Birikimli okur, yazarın söylediklerinden, söylemediklerini çıkarmaya çalışmalıdır.
- E) Her edebiyat eseri, açık ve anlaşılır olmalı ki okuyucu, yönünü bulabilsin.

34. Öykülerinde ağırlıklı olarak eski ile bağlarını koparmış, yeni ile de uyum sağlayamamış bireyin, toplum içinde yalnızlaşmasını ve bir çöküşe doğru yol almasını anlatır. Bu, bir anlamda topluma yabancılaşmış bireylerin kaçınılmaz yazgısıdır. Toplumu, aileyi ayakta tutan iç dinamikler, ahlaki özellikler kaybolmuş, bunların yerini alması düşünülen şeyler de bu boşlukları dolduramamıştır. Böylece toplumsal yapıda artık hiçbir şeyi yerinde bulamayan birey, hastalıklı bir hâlde "ortalıkta dönüp durmaktadır". Bu yabancılaşmaya kimi bireyler çeşitli başkaldırı yöntemleriyle karşı durmaya çalışırlar. Ama bu karşı koyuşlar, kişiyi, yanlış işleyen toplumsal yapı içinde ezilmekten kurtaramaz. Birey, dramatik bir kurban olarak olumsuz şartlarda yaşamının bedelini ağır bir şekilde öder.

Bu parçada tanıtılan yazar ve öykü kişileri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çoğunlukla çevresinden ve değerlerinden kopmuş olan bireyin tek başına kalışını işlemiştir.
- B) Toplumla uzlaşamayan, çatışma hâlinde olan kişilere yer vermiştir.
- C) Sahip oldukları değerler için mücadele etmek yerine olup biteni uzaktan izlemeyi yeğleyen kişileri anlatmıştır.
- D) Aile kurumunun geçirdiği sarsıntıları ele almıştır.
- E) Toplumda ortaya çıkan yeni değerler bireyler açısından eskileri kadar işlevsel olamamıştır.

35. Ülkemizde; alanında uzman, yetişmiş birçok çevirmen var. Ancak bu, çeviri alanındaki yetersizliğimizi gidermez. Giderilmesi; okulların yetiştirmesine, editörlerin sabredebilmesine, yayıncıların da, çevirmenin emeklerinin karşılığını vermesine bağlıdır. Bununla birlikte bir başka yönü daha var bu konunun. Günümüzde herkes yorulmadan para kazanma hazzı peşinde koşanların sayısı sanırım çok değil. Sözcüklerin kokusunu, derdini, derinliğini bilmeyenler için nedir ki çeviri!

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi bir çevirmenden beklenenler arasında sayılmamıştır?

- A) İyi bir eğitimden geçmiş olma
- B) İstenilen nitelikte eserler seçme
- C) Çeviriyi zevk alarak yapma
- D) Hak ettiği ücreti alabilme
- E) Çalışmalarını titizlikle sürdürme

36. *Beyaz Geceler* Dostoyevski'nin en saf, en lirik kitabıdır. Saflık kelimesiyle "karmaşık olmayan"ı kastediyorum. Kitap sözü de okuyucuyu yanıltmasın: Dostoyevski *Beyaz Geceler*'i bir gazetede yayımlanacak basit ve coşkulu bir hikâye olarak tasarlamıştı. Hikâye saflık ve yalınlığını, kahramanlarının hep aynı kumaştan ve renkten yapılmasından alır. Onların sözlerine hemen inanırız. Önce inandıklarının, sonra tam tersine inanan tipik Dostoyevski kahramanları yok bu kitapta. Bu bakımdan *Beyaz Geceler* Dostoyevski'nin en özel, en ayrıksı kitabı. Burada bizi etkileyen şey, kitabın ve kahramanlarının bu saflığından gelen bir çeşit çocuksu dürüstlük ve bizi yormayan tavırlarından yansıyan bir mutluluk duygusu.

Bu parçada *Beyaz Geceler*'le ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Adının veriliş öyküsünden
- B) Kahramanlarının özelliklerinden
- C) Diğer kitaplarından ayrılan yönlerinden
- D) Oluşturuluş aşamasından
- E) Okuyanda bıraktığı etkiden

37. Her dize veya her satır, yazıldığı andan başlayarak insanlara gönderilmiş bir ileti niteliği taşır. Üreten kişinin, onun nasıl okunacağını denetleme, nasıl anlaşılması gerektiğini dayatma gibi bir hakkı yoktur. Yazar bu hakkı, daha eserini yayımladığı anda yitirmiştir veya kendi isteğiyle başkalarına bırakmıştır. Okuma; okuyanın kişiliğine, bilgisine, anlama ve yorumlama yeteneğine, beğenisine göre değişiklik gösterir; yazılırken amaçlananların gerisinde de kalabilir, ötesine de geçebilir. Bu son durumda, yeniden üretme söz konusudur artık. Elbette, ortaya çıkan ve eleştiriler içeren metnin bir edebî değer taşıması koşuluyla.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarlar, okurları yönlendirmemelidir.
- B) Farklı okuyucular yazarın anlatmak istediğini kendilerince yorumlayabilirler.
- C) Her metin, çözümünü yazarında olan birtakım gizler içerir.
- D) Okurun bir eser karşısındaki tutumu, birikimiyle ilgilidir.
- E) Bir metnin, okur tarafından değerlendirilebilmesi için sanatsal nitelikler barındırması gerekir.

38. Bir yanda, insanların yalnızca hırslarıyla büyüyebildiği, kişisel reklam ve promosyon yöntemini benimsememişse görünmez olduğu, içindekini saklayarak hayatta kaldığı bir dünya... Öbür yanda, her şeyi bir milyona (şimdiki bir TL) satan "bi milyoncu" gibi hepimizin gününü kolaylaştıran, kalıcı olmasa bile her gün bir yenisinin edinilebileceğine dair umut doğuran, küçük sevinçlere kaynaklık eden bir öykücü dükkânı... Yazar böyle bir tablo çizmiş. Aslında öykücülük de bir tür "bi milyonculuk" değil mi zaten: Çok satışlı, az kârlı, küçük dertlere çare...

Bu parçada, sözü edilen yazarın değindiği konular arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bazı tutkulara aşırı ölçüde bağlanarak değer ve önem kazanmaya çalışma
- B) Özel tanıtım yöntemleriyle ön plana çıkmaya çabalama
- C) Kendi gerçeklerini ortaya dökmekten kaçınarak yaşamda bir yer edinme
- D) İnsanlarda gelecekte güzel şeyler olacağı duygusu uyandırma
- E) Olumsuz koşullar içinde yaşayabilmenin kişiyi güçlendireceğine inanma

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Attila İlhan, hece ölçüsünün öne çıktığı bir ortamda yazılmakta olan serbest şiire belli bir mesafeden ama ilgili bir mesafeden baktı. Yazılmaktan çok, söylenen bir şiirde müzikaliteyi gözeterek toplum hayatından âdeta şairane tablolar çıkardı. Destan havası taşıyan şiirlerinde de bireysel konulardaki kısa şiirlerinde de Türk müziğinin ritmini korumaktan ve konuşma dilindeki zengin çağrışımlı, eski sözcükleri kullanmaktan çekinmedi. Bu yanı kırklı yılların, memleketçi şairlere yakınlığı da ellili yılların şairlerinden ayırdı onu. Bir bütün olarak bakıldığında Attila İlhan'ın şiiri, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın evrenle ve onun düzeniyle ilgili olmayan ve hikâye etme yolunu seçtiği eserlerine yakın bir yerde durmaktadır.

39. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklamaya başvurulmuştur.
- B) Öznel değerlendirmeler vardır.
- C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- D) Örneklemeden yararlanılmıştır.
- E) Çıkarımda bulunulmuştur.

40. Bu parçada söz konusu şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözcüklerin ses değerlerinden yararlandığı
- B) Kimi zaman çağdaşlarından ayrı düştüğü
- C) İşlediği temaların benzerlik gösterdiği
- D) Dilin geniş anlamsal olanaklarından yararlandığı
- E) Şiirlerini estetik değer taşıyan resimlere dönüştürdüğü